

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Студентський науковий вісник

2021-2022

**Випуск 1 (22). Частина I.
Економічні науки.**

**Миколаїв
2022**

**Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет**

**Студентський науковий вісник
обліково-фінансовий факультет
(наукове електронне видання)**

Випуск 1 (22). Частина I. Економічні науки.

**Миколаїв
2022**

Друкується за рішенням вченої ради обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 5 від 31 січня 2022 року).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Вишневська О.М., д-р екон. наук, професор, декан обліково-фінансового факультету МНАУ; **Шарата Н.Г.**, д-р пед.наук, доцент, проректор; **Дубініна М.В.**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедрою обліку і оподаткування; **Потривасва Н.В.**, д-р екон. наук, професор, завідувач науково-дослідним відділом МНАУ; **Сіренко Н.М.**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедрою фінансів, банківської справи та страхування МНАУ; **Довгаль О.В.**, д-р економічних наук, доцент, завідувач кафедрою економічної теорії і суспільних наук МНАУ; **Волосюк Ю.В.**, канд. техн. наук, доцент, завідувач кафедрою інформаційних систем і технологій.

Студентський науковий Вісник. Обліково-фінансовий факультет. Випуск 1 (22). Частина I. Економічні науки. [наукове електронне видання]. МНАУ, Миколаїв. 2022. 74 с.

ЗМІСТ

Цимбалюк К.О. ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	5
Товстенко М.Ю. САНАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	10
Мікуляк К.А., Леденчук М.Д. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	16
Мікуляк К.А., Герасименко Д.Є. ФІНАНОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	22
Дідюк А.В. СУТНІСТЬ ТА РОЗВИТОК КРЕДИТУ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	31
Лісова А.А. ВАЖЛИВІСТЬ САНАЦІЙНОГО АУДИТУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ САНАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	38
Бурковська А. В., Недбайло І. І. РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	45
Каземирчик К.С. ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ: СОЦІАЛЬНА ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ	57
Партола А., Семенюк А. ОСОБЛИВОСТІ МІКРОФІНАНСУВАННЯ В КРАЇНАХ ЄС	66

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

К. А. Мікуляк, аспірант, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет

М. Д. Леденчук, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: досліджено можливості, які надають програмні продукти та технології, впроваджені в діяльність аграрних підприємств; наведено переваги та недоліки діджиталізації аграрного сектору, а також позитивні аспекти появи нових інструментів на логістичних платформах.

Ключові слова: діджиталізація, цифрові технології, розвиток, агробізнес.

Постановка проблеми. Формування нових можливостей та зростання доходів сільськогосподарських підприємств здійснюється за допомогою цифровізації. Зважаючи на стрімкі процеси діджиталізації, суб'єктам аграрного сектору необхідно покращувати інноваційний розвиток шляхом впровадження цифрових технологій. Суттєва зміна способу ведення аграрного бізнесу – вирішальний крок для розвитку економіки України в цілому. ІТ-розробки дають безліч можливостей та перспектив для швидкого та зручного ведення сільського господарства у ринковому просторі.

Ключовим інструментом розвитку оцифрованого аграрного сектору є його забезпечення висококваліфікованими спеціалістами. Діджиталізація впливає на підвищення продуктивності праці та максимізацію прибутку. Саме за допомогою цих технологій можна протистояти зростаючим проблемам, серед яких важливе місце займають: перемінна погода; ціни на продукцію, що останнім часом зовсім не постійні; зміна інтересів споживачів; стихійні лиха та ін. Разом з перевагами діджиталізації для аграрного бізнесу мають місце проблеми (ризик втрати інформації; хакерські атаки; скорочення доступних робочих місць в аграрному секторі, що впливає на забезпечення механізму соціальних гарантій; повне перепрофілювання працівників), що виникають у процесі оцифрування діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням цифрової трансформації аграрного сектору займаються такі вітчизняні вчені:

М. Кулапов, Р. Андрушко [6], З. Мирончук [6], І. Застрожнікова, М. Руденко [7], О. Білоусов, П. Гайдуцький, І. Вороненко, М. Кропивко та ін.

Руденко М. вважає, що цифрове землеробство змінить традиційну мережу зацікавлених сторін і в майбутньому, окрім звичних гравців, спостерігатимуться і нові, які увійдуть у мережу й впровадять цифрові технології та досвід для аналізу даних, отриманих у сільському господарстві, що в перспективі змінить ланцюг поставок [7]. Зважаючи на зацікавленість даною темою дослідження науковців, питання цифровізації бізнесу в умовах змін ринкового середовища господарювання потребує подальших наукових досліджень.

Метою дослідження є обґрунтування переваг і недоліків процесу діджиталізації, а також аналіз рівня розвитку цифрової трансформації аграрного сектору України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інноваційної діяльності є гарантією посиленого технічного оновлення виробництва та підвищення рівня розвитку аграрних підприємств. Два головних напрямки, в яких рухається діджиталізація – це підвищення рівня продуктивності та бажання створювати в майбутньому оцифровані підприємства. Набагато простіше відбувається процес удосконалення на установах, адже легше зрозуміти за даними, які можуть надаватися за допомогою цифрових технологій відхилення в діяльності з можливими шляхами їх уникнення. І взагалі, на даному етапі розвитку людства, підприємствам складно функціонувати без цифрової трансформації бізнесу.

Цифровізація може дати можливість Україні підвищити ефективність сільського господарства в частині перетворення на великий центр аграрних інновацій, насамперед: висококваліфіковані ІТ-фахівці, що постійно поповнюють свої знання і навички; досить розвинуте сільське господарство; наявність продуктів експорту, що є в обігу на світових біржах.

На сьогодні існує безліч ІТ-технологій, що можуть використовуватися в сільськогосподарському виробництві, основні з яких зображено на рис. 1.

Рисунок 1 Цифрові тренди в аграрному секторі

Джерело: складено авторами на основі [1]

За допомогою діджиталізації українські аграрії також мають можливість здійснювати інвентаризацію сільськогосподарських угідь. Можна визначати щільність ґрунту, його вологість, що, в свою чергу, теж слугує одним із компонентів для отримання гарного врожаю. Сільськогосподарська гідрологія не менш значуща технологія, за допомогою якої можна спостерігати за гідрологічними характеристиками земель, рівнем підземних вод та їх температурою. Сільськогосподарська метеорологія допомагає контролювати температуру і вологість повітря, кількість опадів, атмосферний тиск, а також інтенсивність сонячного випромінювання [1].

Розповсюдженою системою, до якої переходять більшість фермерів – є Smart Farming – підприємство, головною метою якого є комплексна інтеграція технологій у с.-г. діяльності. Розташовані вони в містах Київ та Суми. Крім того, що Smart Farming займається консультуванням інвесторів, також до їхніх повноважень входить оцінка земельного банку і забезпечення повної ревізії для зменшення або уникнення ризиків в майбутньому. І найголовніше – розробка унікального програмного продукту для управління земельним банком – ProZemli [3].

У переліку пропонованих технологій є обмір полів. Оновлювати контури полів необхідно, при чому робити це регулярно, адже саме ця процедура допоможе запобігти надлишковим витратам на неіснуючі ділянки та делікатно формувати бюджет. Також обмір полів корисний при аналізі стану посівів та майбутніх змін. Методологія цього процесу починається зі збору даних, далі здійснюється обліт полів безпілотним літальним апаратом, слідом йде обробка усіх даних і завершальний етап – оцифрування полів.

Унікальний продукт «ProZemli» від Smart Farming передбачає систему для комплексного обліку та управління земельним банком аграрних підприємств. Вона надає можливість обліковувати і зберігати дані земель компаній або навпаки конкурентів з можливістю автоматичного оновлення даних з відкритих реєстрів [3]. Програми PreAgri, ГІС 6 Агро і ГІС 6 ВЕБ надають можливість вести облік земель, не втрачати інформацію щодо строків дії договорів оренди, керувати внесенням насіння, добрив, гербіцидів в необхідній кількості і там, де це дійсно потрібно, а також контролювати витрату палива і праці. Також є змога проводити аналіз ефективності земельних ділянок. Ще не менш цікавим є візуалізація земель і полів, у т. ч. орендованих земель на карті, ділянки конкурентів або сусідів.

Ще одною з новітніх технологій в аграрному секторі є розробка, за допомогою якої аналізують ґрунт, яку було презентовано у 2018 р. українським стартапом Soil Lines [4]. Прилад надає повну і якісну інформацію про хімічний склад ґрунту, а також допомагає з'ясувати які саме елементи потрібні для удобрення. Технології, дійсно, допомагають агрокомпаніям не лише ставати прибутковішими та продуктивнішими, а й підкорювати ринковий простір ЄС.

Діджиталізація позитивно впливає на логістичну діяльність, в частині появи нових інструментів на логістичних платформах (рис. 2).

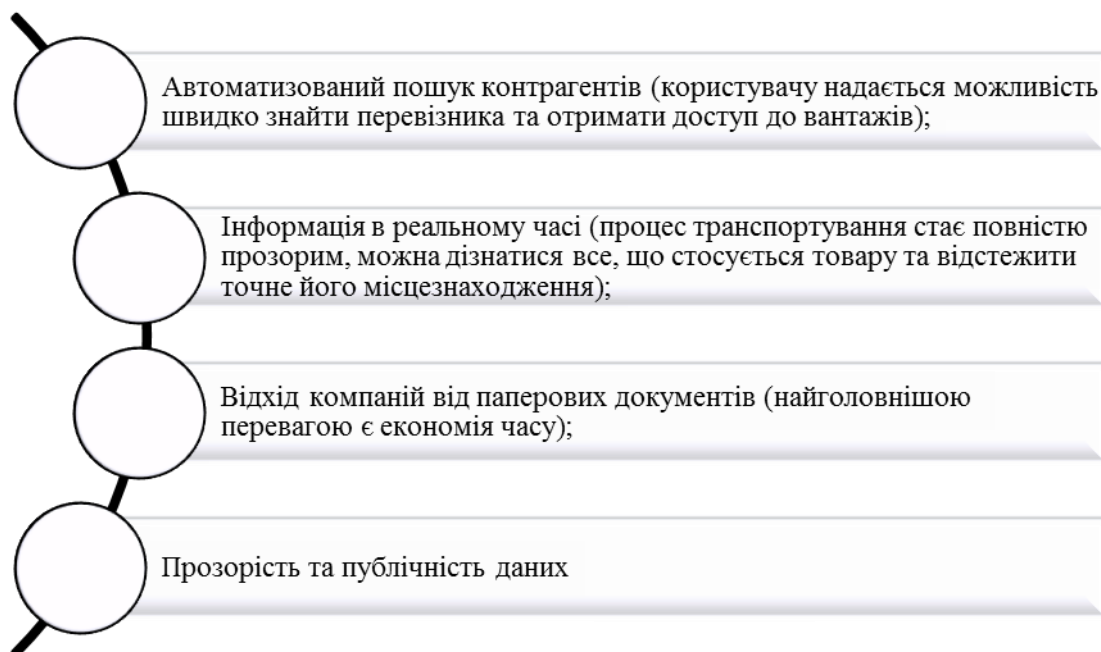

Рисунок 2 Інструменти цифровізації у логістичній діяльності

Джерело: складено авторами на основі [8]

Вважаємо, що логістична діяльність повинна максимально охоплювати нові інструменти, покращуючи якість логістичного сервісу в ринковому середовищі.

За процесом діджиталізації дійсно стоїть економічно розвинуте суспільство, про це свідчить наявність її переваг (автоматизоване ведення обліку; зберігання усіх даних і надання точної інформації суб'єктами бізнесу; відкритість та прозорість діяльності). Разом з тим, існують недоліки впровадження цифрових технологій, зокрема технологічний та людський бар'єри. Перший полягає у створенні необхідної інфраструктури для можливості постійного використання мережі Інтернет, а людський, в свою чергу, передбачає заохочення співробітників до користування новими інструментами, небажання власників висвітлювати інформацію щодо ведення діяльності.

Висновки. Отже, діджиталізація – запорука успіху агробізнесу в сучасних ринкових умовах. Застосування цифрових технологій надає можливість суб'єктам аграрного сектору здійснювати інвентаризацію с.-г. угідь, визначати щільність ґрунту, спостерігати за гідрологічними характеристиками земель та ін. При цьому, подальших технологічних

розробок потребує тваринництво і переробна галузь, впровадження яких сприятиме зростанню експортних доходів та забезпечить створення додаткових високооплачуваних робочих місць.

Список літературних джерел:

1. Діджиталізація у сфері земельних відносин. URL: <http://surl.li/pxeu> (дата звернення: 20.10.2021 р.).
2. Агросектор і діджиталізація – вічний конфлікт чи пошук шляху. URL: <http://surl.li/aotja> (дата звернення: 31.10.2021 р.).
3. SMARTFARMING У ЦИФРАХ. URL: <https://goo.su/95Mp> (дата звернення: 02.11.2021 р.).
4. Аграрний бізнес у цифрову епоху – українські реалії. URL: <http://surl.li/aotjh> (дата звернення: 01.11.2021 р.).
5. Міністерство економіки України : офіційний сайт. URL: <http://surl.li/aovdd> (дата звернення: 02.11.2021 р.).
6. Андрушко Р., Мирончук З. Проблемні аспекти обліку та звітності фермерських господарств в умовах діджиталізації: матеріали національної науково-практичної конференції. URL: <https://goo.su/95Mr> (дата звернення: 02.11.2021 р.).
7. Руденко М. В. Вплив цифрових технологій на аграрне виробництво: Методичний аспект. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. С. 32.
8. Діджиталізація в логістиці. Чи дійсно вона має такий сильний вплив на галузь. URL: <https://goo.su/95Mt> (дата звернення 04.11.2021 р.).

K. Mikulyak, M. Ledenchuk. DIGITALIZATION OF THE AGRICULTURAL SECTOR IN A MARKET ECONOMY

Abstract: the opportunities provided by software products and technologies implemented in the activities of agricultural enterprises are studied; the advantages and disadvantages of digitalization of the agricultural sector, as well as the positive aspects of the emergence of new tools on logistics platforms.

Key words: digitalization, digital technologies, development, agribusiness.

**Студентський науковий вісник
обліково-фінансовий факультет
2021-2022
Випуск 1 (22). Частина I.
Економічні науки**

Технічний редактор: Федик О.І.

Комп'ютерна верстка: Федик О.І.

Загальний координатор заходу – Вишневська О.М.

Публікації розміщено за їхнім надходженням.